

**Szakmai beszámoló a
Bagod-Bagodvitenyéd római kori temető
feltárása 2020. program megvalósításáról**

**A régészeti kutatást a Nemzeti Kulturális Alap Örökségvédelmi
Kollégiuma támogatta.**

Pályázati azonosító: 207134/00379



Kedvezményezett: Göcseji Múzeum



2021.

Szakmai beszámoló a Bagod-Bagodvitenyéd római kori temető feltárása 2020. program megvalósításáról

Előzmények:

Bagod község Zalaegerszegtől 10 km-re keletre található a Zala folyótól északra. A település részét alkotó Vitenyéd határában 1973-ban Németh János egy női fejlet ábrázoló faragványt talált. A római kori sírkő töredékét a Göcseji Múzeumba vitte. Ez a kő meg is jelent Mócsy András: Zala megye római kori köemlékeiről írt munkájában (*Zalai Gyűjtemény 6. 21-32*). Pár év múlva, a korábbi kutatásait folytatva Németh János a sírkő további darabjait találta meg, így az ma már majdnem teljes. A teljes sírkövet Bilkei Irén és Horváth László publikálta *Noricumi római sírkövek Zalában* címmel (*Zalai Gyűjtemény 16, 13–20.*). Ezt követően jelentősebb kutatás nem zajlott, csak régészeti terepbejárás volt a területen. Ekkor római kori és középkori edénytöredékek kerültek elő.

A Göcseji Múzeum egyik régészeti kutatási programja, a Római kori villák a Zala folyó mentén címmel 2018-ban indult. A kutatás során terepbejárással, fémkeresős kutatással, és amennyiben lehetőség nyílik rá, műszeres méréssel vizsgáljuk meg a már a közhiteles nyilvántartásban szereplő római kori régészeti lelőhelyeket.

Bagod település támogatásával 2020. február 20-án a római kori sírkő előkerülési helyén geofizikai kutatást végeztünk, hogy azonosítsuk azt az építményt, ahonnan a sírkő kimozdulhatott. A kutatás során 20.230 m² területen magnetométeres felmérést, és 917 m² területen földradaros mérést végeztünk. A mérés eredményeként sikerült azonosítani egy 19x19 m nagyságú területet körbe kerítő árkot, melynek szélessége kb. 1 méter. A régészeti párhuzamok alapján a jelenség egy római kori temetőt vagy sírkertet vehetett körül. A négyzet alakú árok a déli oldalon megszakad, ez lehet a sírkert bejárata. A körbevett területen végzett földradaros kutatás épület nyomát nem mutatta ki.

A magnetométeres felmérés képén további régészeti jelenségeket is azonosítani lehetett. A jelenleg nyilvántartott lelőhely határán kívül egy nagyterjedésű, jellegzetes anomáliatípus alapján a középső neolitikum időszakára (Kr.e. 6 évezred) keltezhető település régészeti nyomait sikerült azonosítani. A képen összesen 43 középső újkőkori házhely rekonstruálható.

A tervezett kutatás célja a geofizikai felméréseken azonosított római kori sírkert feltárása. A kutatás során 400 m² terület (20x20 m) feltárását terveztük. Ez magába foglalja a római kori sírkert teljes területét.